

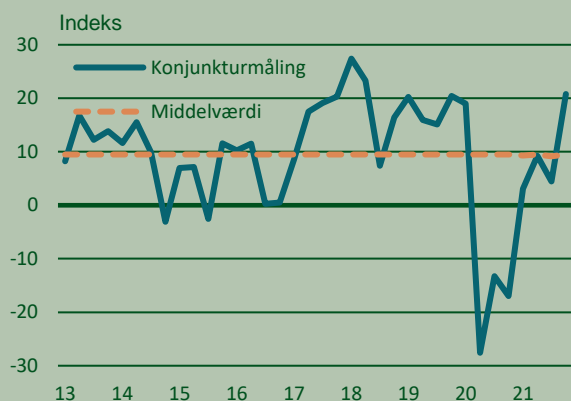
30. november 2021

Det igangværende opsving fortsætter på trods af stigende omkostninger

- *Fødevarevirksomhederne forventer, at det igangværende opsving fortsætter. Forventningerne til det kommende år er således tilbage til niveauet før covid-19 og ligger på et historisk højt niveau.*
- *Stort set alle barometerets underkomponenter går frem. Særligt forventninger til stigende efterspørgsel i Danmark og udlandet driver den positive udvikling.*
- *Virksomhedernes væsentligste produktionsbegrænsninger er stigende priser på råvarer samt mangel på arbejdskraft. De stigende omkostninger presser virksomhedernes indtjening.*

De danske fødevarevirksomheders forventninger har igen pilet opad efter et lille fald i forventningerne i 3. kvartal 2021. Det viser Landbrug og Fødevarers kvartalsvise konjunkturbarometer. Det er første gang siden fremkomsten af covid-19, at fødevarevirksomhedernes forventninger ligger over gennemsnittet for de seneste 8 år.

Konjunkturbarometer for fødevarevirksomhederne

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

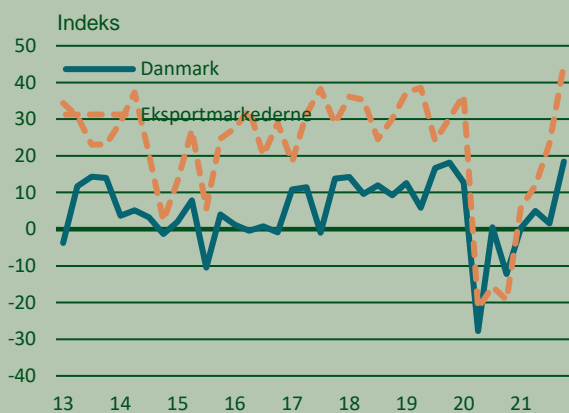
Fødevarevirksomhederne bidrager således til den igangværende genopretning af den danske økonomi i efter anden bølge af covid-19 omkring nytår. Fødevareindustrien har generelt klaret sig relativt godt gennem pandemien og sikret en stabil fødevareforsyning til danskerne.

Der ses en fremgang i forventningerne til investeringer både i Danmark og i udlandet. Niveauet for forventningerne er tilbage til før covid-19, og forventningerne til investeringer i udlandet er på det højeste niveau indenfor de seneste 8 år. Også blandt produktionsforventningerne er der

optimisme efter en tilbagegang i forventningerne i forrige kvartal.

Virksomhedernes forventninger til efterspørgslen i både Danmark og på eksportmarkederne går frem. 42 pct. af fødevarevirksomhederne forventer nu at øge deres afsætning i Danmark mod blot 22 pct. i 3. kvartal 2021. Også på eksportmarkederne er der sket en væsentlig fremgang i forventningerne, hvor 75 pct. af virksomhederne forventer at øge efterspørgslen. Det er en stigning på over 50 pct. sammenlignet med forrige kvartal.

Forventninger til efterspørgslen i Danmark og på eksportmarkederne

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

På trods af den øgede forventning til efterspørgslen, så afspejles det ikke i forventninger til indtjeningen det kommende år. Det kan blandt andet være fødevarerproduktionsbegrænsninger, som lægger en dæmper på virksomhedernes indtjening fx rekordhøje råvarepriser.

Ligesom forrige kvartal er det de stigende priser på råvarer, som bliver anset som den væsentligste produktionsbegrænsning for fødevarerproduktionsvirksomhederne. 65 pct. af virksomhederne oplever, at stigende råvarepriser begrænser deres produktion.

De stigende råvarepriser kan ses indenfor forskellige kategorier. For eksempel er prisen på naturgas i Euroområdet steget med 430 pct.

sammenlignet med for et år siden, og prisen på landbrugets råmaterialer er steget med 37 pct. på et år¹.

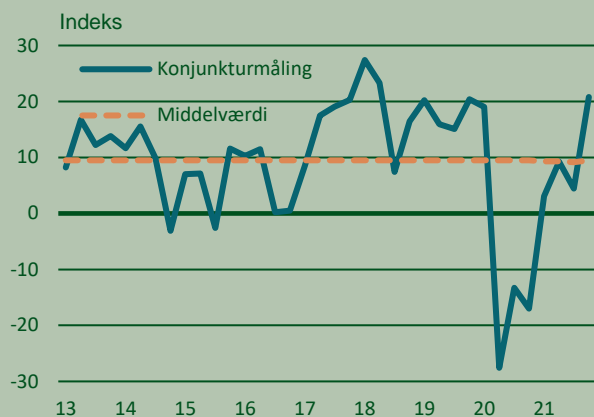
De høje energipriser har en afledt effekt på produktionen af kunstgødning, da det er en meget energikrævende produktion. Derfor kan den rekordhøje pris have en negativ effekt på udbuddet af kunstgødning. Yderligere har lande, som er storeeksportører af kunstgødning fx Kina, indført protektionistiske tiltag, for at holde den indenrigske produktion kørende.

En vigtig forklaring på de stigende råvarepriser er den økonomiske genopretning efter covid-19. Både i form af en øget efterspørgsel efter brændsel og energi i takt med at pandemien har været aftagende, men også fordi en øget efterspørgsel på forbrugsvarer har skabt flaskehalse i de globale forsyningskæder. Det skyldes stedvise nedlukninger af havne pga. lokale udbud af covid-19.

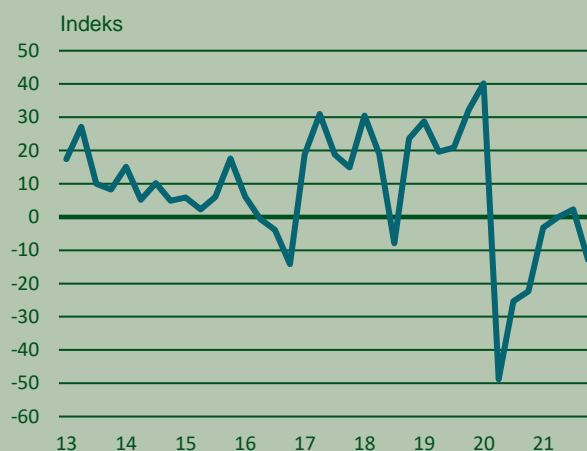
En anden væsentlig produktionsbegrænsning, for fødevarerproduktionsvirksomhederne er manglende arbejdskraft. Ligesom forrige kvartal er det fortsat en udfordring at skaffe nok arbejdskraft, men nu beretter 40 pct. af fødevarerproduktionsvirksomhederne om mangel på arbejdskraft. Det er en stigning på 9 procentpoint fra forrige kvartal. Manglen på arbejdskraft skal ses i lyset af den hurtige genopretning af økonomien kombineret med et generelt presset arbejdsmarked i Danmark. Dertil kommer, at pandemien udgør en barriere for udenlandsk arbejdskraft og at den offentlige beskæftigelse er steget – alt sammen noget, som begrænser en øget beskæftigelse hos fødevarerproduktionsvirksomhederne.

¹ Macrobond HWWI index

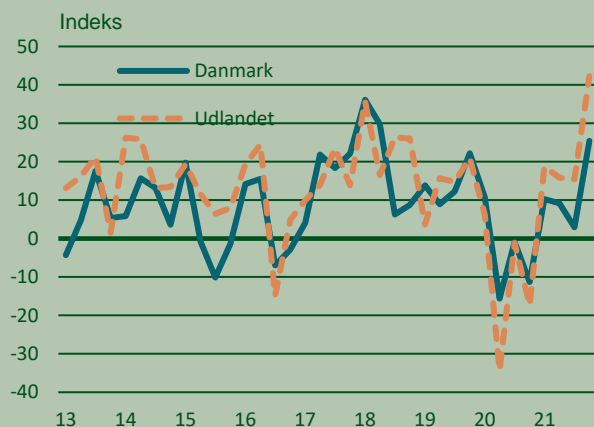
Konjunkturbarometer for fødevarervirksomhederne

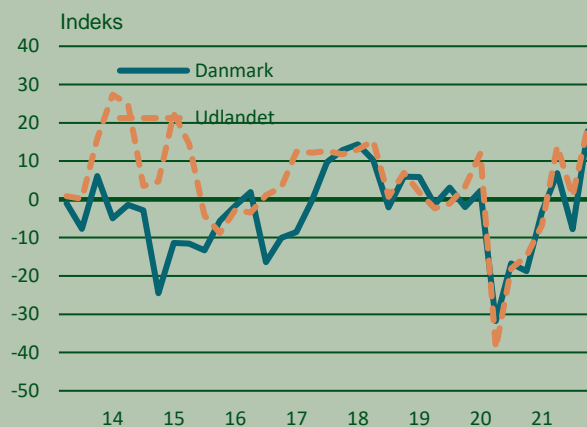
Forventninger til virksomhedens indtjening det kommende år

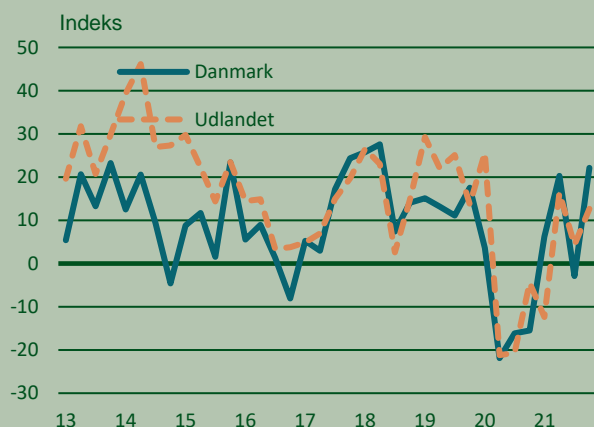
Forventningerne til investeringer i Danmark og i udlandet.

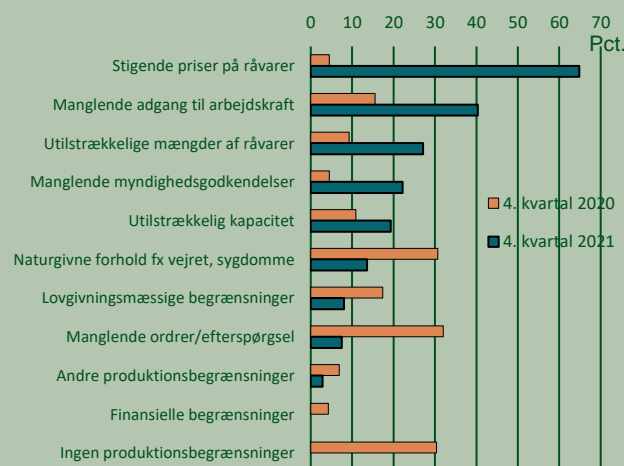
Forventninger til beskæftigelsen i Danmark og udlandet

Forventningerne til produktionen i Danmark og udlandet

Produktionsbegrænsninger

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Metode for analysen

Landbrug & Fødevarer gennemfører fire gange årligt en konjunkturmåling blandt de fødevarerproducerende virksomheder. Nærværende måling dækker perioden fra 5. november til 17. november.

Målingen foretages blandt 85 fødevarervirksomheder, hvoraf 22 har svaret i dette kvartal. Landbrug & Fødevarer foretager også en lignende måling blandt de agroindustrielle virksomheder.

Analysen måler på en række relevante parametre i forhold til de aktuelle konjunkturer. Det gælder forventningerne til produktion, efterspørgsel, resultat, beskæftigelse, investeringer og produktionsbegrænsninger. Resultaterne af konjunkturspørgsmålene er blevet vægtet på baggrund af virksomhedernes omsætning.

Konjunkturbarometeret er beregnet ved at vægte de seks indeks for hhv. produktionen i DK,

resultatet i DK, efterspørgslen fra DK, efterspørgslen fra udlandet, investeringer i DK og beskæftigelsen i DK. De seks indeks er vægtet med 1/6 til produktion, resultat, investeringer og beskæftigelse, 2/9 til efterspørgsel fra udlandet og 1/9 til efterspørgsel fra DK.

Barometret måler forventningerne til de kommende fire kvartaler ift. den tilsvarende periode et år tilbage. Barometret kan svinge fra -100 til 100.

Landbrug & Fødevarer gennemfører også en konjunkturmåling for agroindustrien. Denne måling omfatter 86 agroindustrielle virksomheder, og foretages kvartalsvist i samme periode som konjunkturmålingen for de fødevarerproducerende virksomheder. Konjunkturmåling for agroindustrien kan læses på vores hjemmeside.

Redaktionen er afsluttet: 29-11-2021.